

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 8—K.
Vidéken: " 9 " " 450 "

Főszerkesztő:
Dr. Varga Lajos.

Felölő szerkesztő:
Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Az ország közvéleménye érthető érdeklődéssel várta, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter milyen programot fog adni az ország közgazdasági fejlesztésére vonatkozólag, milyen eszközökkel és intézkedésekkel óhajtja előbbre vinni Magyarország anyagi jólétét. A program elhangzott. Röviden, tömören, de határozottan jelölte meg Kossuth Ferenc azt az utat, amelyen haladni kell a az eszközökkel, amelyekkel a fontos célt, az ország közgazdasági önállóságát elérhetjük.

Kossuth Ferenc a nemzet jólétét csak úgy tartja elérhetőnek, ha az ország közgazdasági viszonyait minden korlát nélkül szabadon intézheti a ha nem kénytelen érdekeit más ország érdekeinek alárendelni. Az önálló vámterület az egyedüli mód, amely Magyarország közgazdasági helyzetének alapos javulását, az ország anyagi jólétét eredményezheti. Eppen ezért Kossuth Ferenc programjának minden szava a gazdasági önállóságra való törekvést biztosítja. Kimondta, hogy bármilyen kormánya legyen is az országnak 1917-ben, az a kormány kénytelen lesz rátérni az önálló vámterületre.

Ha Magyarországon napjainkban az a kérdés áll elő, hogy miről írhatunk vagy beszélhetünk, a mi a legidősebb: itt van bármelyik napon a — sztrájk.

Mert ma és mindennap mostanában nincsen ennél aktuálisabb — téma. Sztrájk volt tegnap, sztrájk van ma és sztrájk lesz holnap is. Tegnap ott, ma itt, holnap meg amott. Ebben a mi különben is sok baj, a szociális rendezetlenségben levő országunkban nincsen nap, hogy valahol sztrájk ne volna.

Ipari és közgazdasági életünk ugyanis nyomorúságos. De ha így haladunk, mindkét kereseti águnk teljesen tönkre megy.

Mert nem jó szolgálatot tesznek iparunknak és mezőgazdaságunknak azok, akik ezeket az uncs-untalan való sztrájkokat rendezik. Nagyon kétélű fegyver kezd az már is lenni. A sztrájkokba pusztul bele nemcsak a munkaadó, hanem a munkásosztály is.

Eleinte csak látszott siker a munkások részére a sztrájkok nyomán, ma már ritkul és a siker. Sőt vannak mostanában már sztrájkok, melyek sok száz embernek, mondhatjuk családnak az addig nyugodalmas existenciáját ütik agyon. Hogy többet ne

emlitsünk, csak a budapesti villamosok sztrájkjára mutassunk rá ezuttal. Néhány száz családot döntött bele ez az egyetlen sztrájk a teljes — kenyértelenségbe, nyomorba, szenvedésbe.

Nagyon szeretnők, ha félre nem értének azok, akiknek az érdekében írjuk e sorokat. Nagyon okosan tennének a munkások, ha nem eget-földet ígérő jelszavak után indulnának, hanem megértették a higgadt, előrelátó, igazságos beszédet is.

A függetlenségi eszme győzelméből sarjadt ki a nemzeti ellenállás ereje, a mely elhárította az abszolútizmus veszedelmét. Ugyancsak a függetlenségi eszme teremtette meg azt a pártot, mely a nemzeti kormányt támogató országgyűlési pártok között ma a leghatalmasabb. A párt kötelességeket vállalt magára. Nem csak azt, hogy a nemzetbékéje érdekében támogatja a kormányt, de azt is, hogy megkönnyíti annak a kormánynak a munkáját, amely nehéz és válságos időkben állott az ország élére. Ez a költös kötelesség súlyos teherként nehezedik a pártra, mert egyelőre utját állja a függetlenségi program megvalósításának s mert a könnyen hívőkben azt a hitet keltheti életre, hogy függetlenségi elv nem érvényesülhet az országban.

Az elsővel az ország békéje érdekében kellett megbékülni; a második nem igaz. A függetlenségi eszme Kossuth nevével indult harcba, Kossuth nevével győzött s Kossuth Ferenc ma miniszter. Ennek a névnek nemcsak varázsa, hanem tartalma is van, mert viselője ma is a függetlenségi párt élén áll és senki ebben az országban nem mondhatja, hogy Kossuth Ferenc egy percre is hűtlen lett volna eszméihez, akár mint egyszerű képviselő, akár mint pártvezér, akár mint miniszter. Az ő államférfiai bölcsesége építi azt az utat, amely a függetlenségi párt programjának a megvalósításához vezet, elvhűsége pedig a függetlenségi elvnek a kormányzati teendőikben való fokozatos érvényesülését biztosítja.

December 2.

Az Andrássy-szobor leleplezése csaknem elfeledtette velünk, loyális magyarokkal, hogy tegnap december hó 2-án mulott 58 éve, hogy dicsőségesen uralkodó I. Ferencz József átvette nagybátyjától a magyar trónt, s koronázatlanul uralkodott. Pedig e dá-

tum fölött napirendre térni nem illő és nem szabad. Nem szabad különösen azért, mert hazafias érzelmünk mindenkor rászolgál bőven arra, hogy minden egyes alkalmat felhasználjunk, hogy rámutassunk: hazafiságunk mikor lohadt s mikor ért el ténykedésében eredményeket.

Köztudomásu, hogy I. Ferencz József milyen körülmények között vette át kedvelt Magyarországa kormányzását. Mint gyermek ifjú, a kényszerhelyzetnek engedve ültették a magyar trónra, az ezer veszély és izzó láng oltását bízták az ifju emberre. Hogy ő mit tett e nehéz helyzetében, azt a következmények megmutatták. A maga személyében tehetetlen volt, eszköze volt az akkor uralkodó kamarillának, azok tettek helyette, ő tisztán magas beleegyezésével szentesítette tetteiket. Nem képzelhető, hogy egy 18 éves gyerekeMBER képes lett volna az aradi szent tizenhárom életét elvenni, s hogy annyi vérrrel áztassa ezt a földet, melyhez életében annyi szála fűzte.

Uralkodásának legfőbb és legkimagaslóbb tette volt: a magyar kiegyezés megteremtése. Ez a tette elfeledteti a magyar martyrokat vele szemben, mert hisz e tettel bizonyosságát adta alkotmányos érzületének. Deák Ferenc gróf Andrássy Gyula győzték meg a nemzetet, s ő egymaga küzdötte le a bécsi kamarillát s a magyarok minden ádáz ellenségét. Uralkodásának fénypontja tehát a magyar kiegyezés, amivel egyttal megalkotta a monarchia nagyhatalmi állását is. A kiegyezés, tekintve az azt megelőző körülményeket, tagadhatatlan áldást hozó volt a magyarokra. Ipari és kereskedelmi fejlődésünk ettől az időtől veszi kezdetét. Arról viszont a király alig tehet, hogy kormányai, a magyar épügy, mint az osztrák a kiegyezést nem tekintették oly alapnak, amelyre építeni kell, de oly megmásíthatatlan szerződésnek, amelyből előnye csak az osztráknak van, s hátránya csak a magyarnak lehet. Elmúltak kormányok, változtak az emberek az idők változatával. Ma a nemzeti alap az uralkodó az országban. És a király szívesen vette a nemzetnek uralomra jutását. Látta, hogy az ország jóléte ellenkezik a beolvasztás politikájával

A jövő zenéje... a fonográf.

Egy többé soha nem kínálkozó alkalom azon rendkívüli kedvezményt nyújtja, hogy mindenki teljesen ingyen fonográfot kap,

ha 15 db. kitűnő minőségű fonográf hengert vesz, melynek darabja csak 2 korona és a legnagyobb választékú ének, zene, tárogató darabokat tartalmazza.

Karácsonyi ajándék különlegesességek:

Tajtékpipák és szipkák. Fényképező gépek és felszerési cikkek raktára.

Schwartz-féle

dohányzó eszközök különlegességi üzlete
Piac utca 29 sz. a.
város házával szemben
628-5-2.

a a célszerűség és a logika is amellet tanuskodik, hogy egy országban a nemzet szuverenitásának meg kell nyilvánulnia. Ezeket átértve, meghajolt a nemzet ténsege előtt. S ma a magyarok királya, magyar földön, mindinkább azon az uton haladt, hogy ő is szível-lélek-magyarra legyen.

A tegnapi évfordulón a székesfővárosba jött, hogy áldozzon annak az emlékének, aki alkotmányos uralkodásának talaját előkészítette s uralkodásának programját kijelölni, egyik leg-hathatósabb segítőtársa volt.

(A telekkönyvi intézmény reformja.)

Polónsi Géza igazságügyminiszter a magyar általános törvénykönyv tervezetének előkészítésére ujonnan alakított bizottság működését mindenekelőtt a telekkönyvi intézmény életében sürgős reformja érdekében óhajtván hasznosítani: a tervezett további tárgyalását előkészítő munkáinak az anyagi telekkönyvi jogra vonatkozó és az azzal kapcsolatos elvi kérdései megvitatására, értekezletet hívott egybe és arra a bizottság tagjain kívül a reform által közvetlenül érdekelt jelzálogüggyel foglalkozó pénzügyeteket és gazdasági érdekköröket is meg hívta. A vitában részt vettek Follia Pongrác, Baracs Marcell, Vavrik Béla, Glósz Emil, Darányi Gyula, Nagy Ferenc, Grassmied Béni, Schwarz Gusztáv, Molec Dani, Kovács Gyula, Bálint Béla és Mányhárt Gáspár. A tanácskozást ma, kedden délután öt órakor folytatják.

(Az új gazdasági cselekvőtörvény.) A gazdasági cselekvőtörvény előkészítésére Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a múlt hónapban szakértekezletet hívott össze. E szakértekezlet tanácskozási alapján a cselekvőtörvény átdolgozott tervezete elkészült. Hogy e fontos kérdése minden irányban megnyugtató módon szabályozzassék, Darányi miniszter még e hónap folyamán újabb értekezletet hív össze a törvénytervezet tárgyalására. Erre az ankétra az összes gazdasági egyesületek sinókei meghívást fog kapni.

Aggasztó jövő.

Aggodalommal nézünk a jövő elé. A sarokba szorított munkások és félrevezetett munkások közti harcban nyertes senki sem lehet, csak veszt mindenki, veszt a két hadakozó fél, veszt az ország, mit senki sem akarhat.

Megélhetéért foly a küzdelem és ez által s e közben már is nehezebbé, drágábbá lett a megélhetés. Létfenntartás biztosítása a jelszó, mialatt tönkre megy a középosztály és munkahiányában vagy munkabér elégedetlenség miatt százezrek hagyják itt az országot. — Nemsokára csak nagytökecsék és ezekkel szemben mindenre elszánt dologkerülők maradnak a csatatéren, mert a többieknek el kell pusztulni, meg kell semmisülni.

Jogos és méltányos a munkások azon törekvése, hogy emberiségesebb bánásmódot követeljenek, hogy az idő tulsósos fölhasználásával nem engedik munkaerejüket, munkaképességüket idő előtt tönkre tenni, hogy munkájukat jobban fizessék meg. De ezzel szemben nem jogos és méltányos e a munkások azon aggodalma, hogy e törekvések készséges meghallgatása csakhamar újabb és fokozottabb követeléseket támasztana?

És ez aggodalom annál jogosabb és okadatolhatóbb, mert a szociálisták vezetői közül legjobban nem a munkásoktól születtek, hanem az egyszerű nép fölfogásától, érzelmeitől, igényeitől és vágyaitól messze álló idegen emberek, kiknek nem annyira kenyérkeresetük, mint inkább önző érdekük, túlzott igényeik könnyű kielégítésére szolgáló foglalkozásuk az igazság, a zavarszólás, a vesztés. De ki képes ezt a munkásokkal elhitetni, nekik bebizonyítani? Lehet-e ily leikkellen vezetővel szellemi és érzelmi küzdelmet folytatni.

A küzdelmet vigasztalanná, nyomasztóvá, reménytelenné, sőt bizonytalanná és aggodalmasá teszi az, hogy a napi politika is befoly a küzdelembe, továbbá az, hogy az idegesség és türelmetlenség a dolgozni akarók ellen is fölveszi a harcot, vagyis saját véreik, csztályos társaik ellen is támad.

Ha azonban igazságosak akarunk lenni, kénytelenek vagyunk bevallani, hogy a mai állapotok előidézésében nagy része van a

középosztálynak, mely elhanyagolta és ezzel átengedte az első néposztály vezetését is a közigazgatásnak, mely megfeleltetett arról, hogy a tanátlanok és gyamoltatlanok, a szegények és műveletlenek több figyelmet, melegebb érdeklődést, nagyobb szeretetet, odaadóbb foglalkozást követhetnek és igényelnek, mint amennyiben részvételtek.

Itt volt a példa. A francia forradalom hármass jelszava bejárta, meghódította az egész világot. Az emberiség fejlődését tanúsító, biztosító szociális eszmék mai keletűek-e? Nem tapasztaltuk e, hogy az eszmék már is diadalmaskodnak az előrehaladottabb Nyugoton? szabad volt-e föltételeznünk, hogy ez eszmék kikerülnek bennünket és hazánk meg lesz óvva tőlük?

Sokat mulasztottunk. Sok nagyon a pótolni valónk. Siessünk, hogy el ne késünk. Hazánk legjobbjai — politikai pártkülömbőség nélkül — álljanak össze és segítsenek a helyzeten. Kikben tudás van, kiknek ötletük van, kik érzének, kiket a munka hevit, a jóra, szépre, igazra foglalkonyak, a gondolkodók és tapasztaltak gyűlésezenek, dolgozzanak, segítsenek.

Egyház és iskola.

Gazdasági ülés. A debreczeni egyházi ref. egyház gazdasági bizottsága holnap, péntek 6-án délután 3 órakor az egyház tanács-termében ülést tart, amelyen folyó ügyeket intéznek el.

A református zsinat a királynál. Hetedik ülészekát nyitotta meg tegnap délután a református zsinat.

A zsinaton Bánffy Dezső báró legidősebb főgondnok és Kun Bertalan püspök elnököl. Bánffy báró emlékeztetett a múlt ülésszak ama határozatára, amely szerint a zsinat alkalmas módon közönetének és hódolatának adjon kifejezést a felsége előtt azért, hogy a zsinat megtartását engedélyezte. A viszonyok akkor nem voltak alkalmasak arra, hogy a zsinat hódolatát nyilvánítsa a trónus előtt. A viszonyok azóta változtak, a király közöttünk is tartózkodik, miért is az elnökség javasolja, hogy a zsinat testületileg jelenjék meg a ki-

Rózsahullás.

Rózsát dobáltak rám az istenek,
A szép Olympról származott pogányok.
A kábitó, nagy, vérvörös virágok
Hullása közben szívem reszketett...

Hellász derült egének büszke csókját,
Színes lehit éreztem ajkamon
És hittem azt: örökre láthatom
Amint remegve hullnak rám a rózsák...

Szívemre vontam őket bus gyönyörrel:
De éles karmukat szívembe vajták
S hullott a vérem, forró ifju vérem...

Epedve várlak édes lányka! Jöjj el!
S ha tán elállítod a vér hullását:
Ugy én Tiéd leszek, Tiéd egészen...

Szanyogh Barna.

Királyné.

Irta: Halfdan Longgard.

Per a legpajkosabb, legelőbvalóbb
fickók egyike volt a városban. Ördöngős
egy fickó.

S élete útját mindig vigyázva óvta mindentől, ami rossz és kárhozható volt. Mig a vele egyvásuakat Bacchusnak és Venusnak hódoltak, ő Dianának szentelte magát s ragyogó példája lett az erénynek és a jó erkölcsnek... tükör a város összes ifjai számára.

De azok nem jó szemmel nézték és bolondnak tartották.

S ez az állapot akkor sem javult, mikor ő egy csinos, virágzó hajadont szerzett, aki az erényes ifjunak jegyese lett.

Társai mind irigykedtek most a derék emberre.

Ő azonban és szíve választottja sok örömet szereztek egymásnak. Világos értelemmel és nyugodt lelkiismerettel jártak és bizonyára az egész környéken a legboldogabb pár voltak.

Lppen ebben az időben az idegen divat érkezett a városba. Gyönyörű volt és rövid idő alatt meghódította az összes férfiszíveket.

A költők himnuszokat zengtek róla hosszú poemákban s a zeneszerzők a költők szavait hangokba ültették át. Mindenki letette áldozatát az istennő tőmjénrel teliszórót oltárára.

De ez a büszke volt és gögcs s mindenkit visszautasított.

S egyre több és több kérés jött s pályázott kegyéért. Messziről is jöttek sokan. De egy se nyerte meg ábitott tetszését.

Ekkor Per jegyese féltetni kezdte a legényét. Hogy tán ő is bele talál bolondulni a csoda szép asszonyba.

Egy napon nyíltan meg is mondta ezt neki. De ő betapasztotta a száját egy csókkal s aggodalmaskodását szinte bántó vállvonogatással utasította vissza.

Ő, aki aranyos kedvesét oly végtelenül szereti, lehetséges volna, hogy ő egy más, még oly szép és csodálatos asszonytól elbolondítsa magát? Elképzelhetetlen.

De akkor még nem látta ragyogó ruhájának egy csücskét sem.

Rövid idővel azután látta őt először.

Büszkén és feleségesen hajtatott el mellette az asszony, pompás, négy tájtéző lótló vont fogatján.

A tömeg szemel csodálattal fordultak feléje.

Per egy villanást fogott fel az ő nagy, sötétkék szeméből — tekintetének csak egy kicsike részét. De ez elegendő volt neki.

Mintha odaszögezték volna arra a helyre, ahol állt.

S hátra kellett fordulnia s isteni alakját tekintetével követni. Mintegy megbűvölten bámult a látóhatár felé, miután a felkavart porfelhő már régen leülledett.

Végre el tudott onnan szakadni — s megzavarodottan hazakerült.

Kedvese fájdalommal látta ábrándos, önkívületi tekintetét és sejtette, mi történt.

Nem kérdezősködött. Csak gyászoló tekintettel nézett rá.

De ő báztinte volt jegyesehez s elbeszélte neki a történeteket.

— Ugy jött, ahogy te megjósoltad. Elvakítottam magamat — a föld legszebb lányától.

Már másnap hozzá akart menni s kegyéért esengeni.

Növekvő aggodalommal hallgatott a kedvese minden egyes szavára, melyek úgy furódtak szívébe, mint megannyi törődés.

A leány átkarolta kedvesét. S remegő hangon próbálta vad elhatározásától lebeszélni.

— Ne csábítsad magad annak az asszonynak a hajójába. Szerelmemre kérlek, könyörgök hozzád: ne menj hozzá, ha szived békéjét meg akarod őrizni.

rály előtt, köszönetét és hódolatát kifejezendő. Az elnökség ez irányban már meg is tette a kezdeményező lépéseket, és a király holnap, szergán délelőtt 11 órakor fogja fogadni a színi tagjait. Bánffy báró elnök tudatja ezután, hogy a királyhoz felterjesztett törvénytervezetet a kormány több módosítás megejtése végett visszaküldte a színihoz. Kiemeli, hogy a leirat nem a királytól, hanem a miniszterelnök aláírásával a kormánytól érkezett. Ez azonban nem derogál az egyház autonómiájának, sőt annak jobban megjele fel, mert az 1848-iki törvények szerint ő felelős a végrehajtó hatalmat csak a felelős kormány utján gyakorolhatja. Ez alkalommal tehát a felelősség elve határozott kifejezést nyert. Váro Ferencz felolvasta ezután a kormányelnök leiratát, s az elnökség javasolja, hogy a leiratot a módosítandó szakaszok természetéhez képest utasítsák az alkotmányi, adózási, bírósági és tanügyi bizottságokhoz. Sass Béla kifogásolja, hogy a tervezetet a kormány nem terjesztette fel a királyhoz, holott az egyház felett gyakorlandó legfőbb felügyeleti jog: királyi jog, olyan királyi jog, amely az alkotmányos kormány utján gyakorolható és gyakorlandó, de a kormány által egyoldalulag nem gyakorolható. Határozati javaslat az, hogy a színi, mielőtt a leirat érdemleges tárgyalásába fog, írjon fel a kormányhoz és kérje, hogy a törvénytervezetet juttassa a királyhoz. Nagy Dezső dr. Baksa Lajos dr. Antal Géza, Hegedűs Sándor és Mezey Albert felszólalása után a színi Sass Béla javaslatát elvetette. A tanácskozást holnap délután 4 órakor folytatják.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Szerda „Allamtitkár” vigjáték Fenyvesi Emil a Víg-színház művészeinek első vendégfelléptével. (B) bérletben.

Csütörtök „Trilby” dráma Fenyvesi Emil második felléptével.

Péntek „A dolovai nábob leánya”

De ő nem hallgatott már rá. Minden kéreán és kedveskedése dacára másnap a divat elé lépett.

Pirulva állt előtte — elvakítva szépségétől. S egy szó, egy árva szó nem hagyta el ajkát.

— Mit akarsz tőlem, te büszke fiu? Miért adtak az istenek neked oly szép szájat, ha a beszéd tehetségét nem adták még hozzá?

— Szeretlek, szép asszony, — mondta végre félve, remegő ajakkal.

— Hohó! Nem te vagy az első, aki így beszél. S nem te vagy az első, aki nek ezt felelem: Hozd el nekem, ami nekéd legkedvesebb a földön. S kegyemnek napja nyomban rád fog ragyogni.

Harmadnapra rá fölkereste jegyesét. Karjaiba zárta s elhalmozta égő csókjaival és kedveskedéseivel.

Utóljára, Buosuzóra. Azután megölte őt. Szívét pedig ki-metszette testéből.

Másodszor lépett a kékszemu szép-ség elé.

— Nézd, Megöltam menyasszonyomat. Ime, itt hozom a szívét, neked. Még gözőlög a forró vértől. Ez volt nekem legkedvesebb a földön.

Oly melegséggel, mely nagy érintette, mint fagyos lehellet, lépett elébe a gögös asszony és így válaszolt:

— Kér, hogy fiatal menyasszonyod kénytelen volt életét és szíve vértét ideadni. De én semmire sem használhatom az olyan embert aki másnak szívét többre becsüli, mint azét, akinek kegyeit áhítja.

Merov pillantást szegzett a szép divára s egy szót sem tudott szólni.

Azután elment szegény fiu. Sohasse látták többé.

színi Fenyvesi Emil utolsó felléptével (A) bérlet.

Szombat „Gésák” operette (B) bérlet.

Fenyvossy Emil, a budapesti Víg-színház kiváló művésze holnap folytatja vendég-szereplését, az általánosan ösmert „Trilby” dráma, Svengali szerepében. A vendég, művész mellett részvessnek az előadásban Hahnel Aranka, Szakácsné, Ternyi, Deesy, Bérozi, Sarkadi, Szabó Gyula, Ardat Ida, Vadász, stb. Utolsó fellépte pénteken, f. hó 7-én lesz, mely alkalommal Herceg Fersnc rendkívül hatásos színműve, „A dolovai nábob leánya” kerül színre, melyben a művész Tarján Gida főhadnagyot játssza. Az előadásban Zilabty is fellép Blifckzy kadet parádés szerepében. A többi szereplők Hahnel Aranka, Szabó Irma, Lukács Juliska, Szakács, Deesy, Bérozi, Sarkadi, stb.

Legközelebb színre kerül a „Gésák” japán táncoperette melyből naponta folynak a színpadi öszpróbák. Az operette most újból lesz betanulva, a főszereplők Zilabty, Lónyai Piroksa, Vida Ilona, Szakácsné, Pólgár, Sarkadi, Arkosy, Deesy, Szabó Gyula, Bérozi, Vadász stb.

Előkészületekben a „Vig” színmű. Le-hár legújabb, és legnagyobb sikert aratott operette, mely budapesten állandóan szü-folt házakat vonz. Az operette nálunk is elsőrendű kiosztásban, és fényes kiállításban kerül színre.

Zichy gróf sikere Boroszlóban. Boroszlóbol táviratozzák lapunknak, hogy az ottani operaházban tegnap este volt gróf Zichy Jenő „Némó” című operájának a bemutatása, amelyen a szerző is jelen volt. Az operának óriási sikere volt, a közönség virággal, ajándékokkal halmozta el a remekmű szerzőjét akit valóságos ünnepeltek. Zichyt számtalanszor hívták a lámpák elé, az előadás után pedig fényes bankett volt, amelyen a jelenvolt művészek egyike a grófra mondott felkészítőjében hangsúlyozta, hogy a ma esti nagy siker, a magyarság maradandó, szép diadala.

HIREK.

Aki minden áron férjet keres.

Szokatlan házassági ajánlat.

Örült nő a Simonyi uton.

Furcsa kalandja akadt tegnap este felé egy tisztviselőnek a Simonyi-uton, ahol naponta rendszerét végzi. Az éppenséggel nem szép és éppoly kevésbé fiatalnak mondható tisztviselőnek, ahogy szokott sétáját végezte tegnap, föltűnt, hogy az egyik padon egy fiatal nő ül, akit szinte valami ideges reszketés fogott el, valahányszor előtte elhaladt. Epp hazakészülődött a tisztviselő, és ahogy az utolsó fordulónál újból a hölgy elé került, ez hirtelen fölkel a padról és egyenesen a férjhez közeledett, akit a következő szavakkal szólított meg:

— Bocsánat uram, én nekem roppant ismerős. Mondja hol láttam én már önt?

E nem várt jelenet a szelid erkölcsű férfit szörnyen meglepte és szinte zavartan válaszolt:

— Valóban sajnálom, de nincs szerencsém. Azt hiszem, tévedni méltóztatik.

De a leány makacsul ragaszkodott az ismeretséghez:

— Csak kutasson az emlékezetében, mert mi már találkoztunk valahol.

Bármennyire is erőszakolt próbált venni a férfi memoriáján, nem emlékezett arra,

hogy valaha látta volna megazólítóját. Nehány pillanattal azt hitte a tisztviselő, hogy a nő a fajta szerencsétlen teremtés, ki bene olyan valakit vél, akivel talán sikerül egy nagyon is rövid lejárata szerelmi kalandon átessen. Már-már fölhaborodással hátat akart fordítani a nőnek. Ez észrevette a férfi szándékát és egy hirtelen mozdulattal a férfi karja után kapott.

— Ne hagyjon el így — suttogta a nő. — Nem látja, hogy én önt halálosan szeretem, Attól a pillanattól kezdve tetszett nekem, amikor először megláttam. Pedig ez már régen volt... Vegyen el feleségül! Ne titkozzék meg azon, hogy szokatlan formában kérem önt férjemül. A forma nem határoz. Arról is fölvilágosítom, hogy nem állók üres kézzel. Van tisztességes hozományom és igen szép keletgyém. Jöjjön a lakásomra és önt megbeszélhetjük az egybeke-lés módjait és főképp a határidejét. Azt hiszem nem lesz akadálya annak, hogy három hét múlva megtarthassuk az eskü-vet.

A tisztviselőt úgy érintette a vallomás és ajánlatok lavínája, mint a hideg zuhatag. A furcsa ajánlat és a nő rettenetesen izgatott állapota most már világossá tette előtte, hogy nem valami közönséges kalandról van szó, hanem egy szerencsétlen, elborult elméjű nővel áll szemben.

A tisztviselő arra gondolt, hogy rendőrt megy, akinek figyelmét fölhívja a szerencsétlenségre. Amikor szép szarrel távozni készült, a nő újból a karjába kapaszkodott és sirva fenyegetőzött, hogy megöli magát, ha elhagyja s nem veszi őt feleségül.

— De kérem kisasszony, én már nő vagyok, gyermekeim vannak.

A leány feleletül forró szerelmi vallomásokat zihált a tisztviselő felé, kinek hirtelen jó ötlete támadt.

— Nő jó, — mondta — jöjjön kisasszony elkísérem a lakására.

És a szerencsétlen leány, vagy asszonyt, egyenesen a rendőrségre kísérte, a hol rövidesen elmondta kalandját.

A rendőrség a legszorgosabb kutatás után sem tudta még eddig megállapítani a szerencsétlen nő kilétét, mindössze annyit tudtak meg, hogy idegen s hogy tegnap délután 4 órakor a Budapest felől jövő személyvonattal érkezett Debrecenbe. — Az a gyanu, hogy az elborult elméjű nőt valaki úgy hozta el Debrecenig és itt erőszakkal kényszerítette le a vonatról. A rendőrség a nyomozást megindította, hogy a kilétét megállapíthassa. A nyomozás befejezéséig a szerencsétlen nőt az elmeegógyintézetben helyezik el.

Megyebizottsági tagok értekezlete Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának függetlenségi 48-as tagjai Wessprémy István, a megyei függetlenségi párt elnöke e hó 13-án reggeli fél kilenc órára az Angol Királyi földszinti éttermében értekezletre hívta. Ezen az értekezleten az aznap megyegyűlés tárgyával foglalkoznak.

Képzőiskola Debrecenben. A vidéki műpartoló egyesületek támogatása céljából az országos képzőművészeti társulat vándorkiállításokat rendez az ország nagyobb városában. A debreceni vándortárlat ügyében tegnap délután volt az alakuló gyűlés a városháza nagytermében, ahol helyi társadalmunk kiválóságai jelentek meg. Az alakuló gyűlést Wessprémy Zoltán főispán nyitotta meg, majd Balogh Bertalan, a vándor-

kiállítások igazgatója lépett a pódiumra és elsősorban Andrassy Gyula gróf belügyminiszter szíves üdvözlését tolmácsolta. Majd a vándorkiállítás előzményeit és célját ismertette. Kifejtette, hogy a vidék háttérbe szorított művészei csak így érvényesülhetnek és így érhető el, hogy a közönség minden rétege érdeklődjék a művészetek iránt. A főispán ezután köszönetet mondott Balogh Bertalannak, majd az ezertagú nagybizottságot alakították meg. A tárlatot december 13-án nyitják meg és a megnyitáson jelen lesz a miniszter képviselője Tóth János kultuszminiszteri államtitkár is, valamint számos fővárosi művész és műbarát, akiknek tiszteletére a megnyitás napján az Angol királynő élettermében ismerkedési estély lesz. A tárlat rendezését Bosznay István festőművészre bízzák. A tárlatra 50 fillér lesz a belépti díj, az idenyjegy ára két korona, a tanuló ifjúság részére pedig egy korona. A tárlat képeiből többet kisorsolnak. A kiállítás 27-én zárul be.

— **A város szervezeti szabályzatának tárgyalása** céljából a jog és pénzügyi bizottság holnap, holnapután és szombaton, — a hó 6-án, 7-én és 8-án — délelőtt és délután a városháza kistermében ülést tart.

— **A nyugdíjellenőrző bizottság** tegnapi délután a városháza kistermében ülést tartott, amelyen Kovács József polgármester elnöklésével rendőrök nyugdíját állapították meg.

— **A szegényügyi bizottság.** A városi szegényügyi bizottság a hó 7-én, pénteken délelőtt 11 órakor ülést tart.

— **Hat utca panasza.** A közbiztonsági szolgálat dolgában nagyon rosszul áll Debrecen, amelyre éjszaka alig husz rendőr vigyáz. A Hatvan utca végén ezelőtt egy rendőr vigyázott éjszaka a közbiztonságra. Igaz, hogy kevés erre a veszedelmes helyre egy ember, de mégis valami. A főkapitány most ezt az egy őrszemét megvonta a forgalmas utcakereszteztől és odaállította a Hatvan utcai posta elé, hogy vigyázzon a postaládára, mert a napokban elvittek arról a helyről egy postaládát. Amíg tehát a Hatvan, Csap, Véndég, Pesti, Tizenháromváros és Nyugati utcák, valamint a Szénatér és a kisállomás őrizet nélkül állnak, addig egy üres postaláda mellé odaállít a főkapitány egy rendőrt azért, mert néhány részeg diák hecoból elvitt egy néhány koronát érő postaládát, a melyből es-e ugys kiszedik a leveleket. Az őrizetlenül hagyott utcák lakói most ivet köröznek, amelyet a polgármesterhez késszülnek benyújtani a rendőrszem visszahelyezése iránt. Erre annál is inkább szükség van, mivel azon a környéken sok a korosma, és az éjjeli mulató, de meg a kisállomás épületének is szüksége van éjjel az őrizetre. Hisszük, hogy a főkapitány rövid idő alatt intézkedni fog a rendőrszem visszahelyezése iránt.

— **Szocialista katolikus püspök.** Győről jelentik nekünk: Vasárnap avatták fel a karmeliták új templomát Győrött. Erre az alkalomra a karmeliták meghívták Prohászka Ottokár székesfehérvári püspököt, az országos nevű egyházi szónokot. A győri püspökségnél nem a legjobb benyomást keltette, hogy a karmeliták a szent beszéd mondására nem a megyebeli püspököt kérték fel. A dologot mégis sikerült nagynehezen elintézni, úgy hogy beszédet mondott nemcsak Prohászka Ottokár, hanem Széchényi Miklós gróf győri püspök is. Történt azonban, hogy a győri keresztény szocialista munkás egyesület — esti összejövetelére — meghívta Prohászka Ottokár püspököt, aki előzőleg már írásban is tudatta az egyesülettel, hogy feltétlenül meg fog jelenni. Megismélti ígértét annak a deputációnak

is, amely őt a pályaudvaron fogadta, később híre ment, hogy Prohászka nem jelenik meg a munkások között. A munkások újabb deputációt küldtek a püspöki aulába. Itt Széchényi Miklós gróf győri püspök azt mondta a munkásoknak, hogy abban az esetben engedi meg csupán, hogy Prohászka Ottokár beszéljen, ha az egyesület a jövőben az ő, a győri püspök intenciója szerint fog működni. Tegnapi este kétezer munkás várta a katolikus népkörben Prohászka püspök érkezését. Prohászka azonban nem jött el. A munkásokat ez annyira elkésérltette, hogy a hatalmas tömeg a győri püspöki palota elé vonult, ott tüntetést és az ablakokat is meghajigálta. Rendőrség és katonaság vonult ki, akiknek sikerült a rendet helyreállítani. Az eset a városban nagy izgalmat keltett.

— **Dögpus a piacon.** Csáky Ferencz vágóhídi igazgató ma reggel észrevette, hogy a piacon Asztalos Sándor Cserepes u. 14. sz. alatti lakos egy döglött disznót árul. Az esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnek és Hosszu Vazul állatorvos a helyszínére ment. Itt megállapították, hogy a disznó sertésveszében pusztult el és ezért a döglött karbolsavval fertőtlenítették. Ászalás ellen pedig az eljárást megindították.

— **Utóállítás** volt ma a Pavillon-laktanyában. Százan jelentek meg, akik közül 32 vált be. Elővezettek 14 apát, akikről beigazolódott, hogy keresetképtelenek.

— **Látogatás a babaképző intézetben.** Ma délelőtt a babaképző intézet telepén Weszprémy Zoltán főispán, Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly, Oláh Károly és Király Gyula városi tanácsosok látogatást tettek. A vendégeket az orvosi kar élén Kécsény Gyula dr. az intézet igazgatófőorvosa fogadta, majd a társaság végigjárta az egész telepet, amelynek modern, célszerű berendezése és az épületek, köztermek, műtők és gépházak tisztasága, rendezettségé felett a legnagyobb megelégedését nyilvánította, úgy a főispán, mint a társaság valamennyi tagja. A telep megzemlése után az igazgatófőorvos a vendégek tiszteletére villásreggelit adott.

— **A hal városi élelmiszerében.** A földművelésügyi miniszter számolva a városi élelmiszer megdrágulásával és azzal, hogy a haltenyésztésünk gyorsabb tempójú fejlesztése mellett a városok népe olcsó és értékes táplálékhoz juthat: akcióit indított meg abban az irányban, hogy a városokban a haltenyésztés fölkerültassék. Valamennyi törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsos várososhoz ily irányban felhívást intézett, felszólította azokat annak a megállapítására és vele közlésre, hogy:

1. Mennyire tehető a városnak halszükséglete a drágább élő anyagban és mennyire az olcsóbb fajta friss halakban.

2. Rendelkezik-e a város vízvezetékkel, vagy ilyenek hiányában olyan élővízzel, melyből a szükség szerint létesítendő néhány, egyenként mintegy száz négyzetméternyi vízterülettel bíró halbárka állandóan táplálható.

3. Akadna-e olyan vállalat, mely kizárólag a téli hónapokra (november—március) terjedő tüzem alatt kész a termelőktől az első pont szerinti mennyiségű halat — az élket előzetesen — átvenni, készleiben tartani és aztán a közönség igényeihez mérten értékesíteni?

4. Ha ilyen vállalkozó nem akadna, nem állana-e a városnak módjában a jelzett közvetítést saját kezelésben megoldani, hangsúlyozván, hogy ezen esetben nem zárkózna el a szükséges berendezések létesítésében a város anyagiilag is támogatni.

5. Amennyiben a forgalom csekélyisége miatt nem akadna vállalkozó ezen üzletre,

nem volna-e lehetséges a szomszédos városokkal együttesen a kérdést megoldani, mely városok lennének e végből kapcsolatba hozandók?

A miniszter e kérdésekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy amennyiben a fentiekre érkező adatok alapján szükségesnek mutatkoznék, részéről szintén kész oly vállalat megnyerése iránt puhatólózni, mely egy nagyobb vidék ellátására vállalkozik, s kellő készlettel, valamint megfelelő üzleti érzékelkel bizva, ilyen feladatra alkalmas.

— **Ismét a marólug.** Biksi János szabadszállási földműves 26 éves Mária nevű lánya tegnapelőtt jött Debrecenbe szolgálatot keresni. A mint Debrecenbe érkezett, rokonához özv. Szabó Józsefné Geréby telep 2. szám. alatti lakoshoz szállott. A lány vígan töltötte el a közbe eső 2 napot s a tetének elkövetése előtti percekben sem viselkedett gyanusan. Ma reggel valahonnan marólugot szerzett s reggel 8 órakor jókora adagot ivott belőle. Eppen ekkor ment oda unokabátyja, a Vilmos huszárezred egyik szakaszvezetője, a ki az öngyilkos leányt azonnal a kórházba szállíttatta. Az esetről értesített rendőrség azonnal megindította az eljárást, de a leányt kihallgatni nem lehetett. Ez méletlenül fekszik a kórházban s az orvosok véleménye szerint aligha éri meg az estét. Tettének okát megúdni nem lehetett.

— **Kitűnő bor** sestakerti rizling Máyer Jenőnél.

— **Megégett kis leány.** A közeli Hajduböszörményben ma reggel végzetes szerencsétlenség történt. Zilahy János odaváló gazdálkodó 5 éves kis leánya pár percre egyedül maradt a konyhában s a kezében levő kenyeret akarta megpirítani. A tűzhelyről egy parázs lepatant, s a kis Mariskára esett. A kis leány nem vette észre a veszedelmet, s az izzó parázs pár perc alatt lángba borította ruháját. Rémes sikoltására összeszaladtak a házbefek, de akkorára már csak a kis lány megszenesedett holttestét találták a konyha közepén. A böszörményi hatóság távirathat értesítette a szerencsétlenségről a debreceni kir. ügyészséget. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy a kis lány haláláért kit terheli a felelőség. A boncolás megejtése végett Isoó dr. törvényszéki orvos holnap fog a helyszínére utazni.

— **Kirabolt napszámos.** Még vasárnap este 6 óra tájban történt, hogy Miskolczi József Haláp 19. sz. alatti napszámos heti keresményét négy csavargó elrabolta. Miskolczi a Csillag utcán haladt hazafelé, amikor négy ember megrohanta, földre tette s a nyakán lógó kis zacskót levágva, annak 5 koronányi tartalmával elmenekült. Az esetet csak ma jelentette be a rendőrségnek, ahol a tettesek közül kottót meg is nevezett. A rendőrség azonnal előállította Berki József és Gyula roított multu csavargókat, akik tettüket be is ismerték. A másik két rablót még ma letartóztatják.

— **Az ólmos bot működése.** A múlt hó közepe táján egyik földesi korosmában több legény mulatott. A mulatás vége felé valami csekélységért összeg kaptak, majd pedig verekedni kezdtek. A verekezés havében a mulatozók egyike a kezében levő ólmos bottal úgy vágta fejbe Viski András földesi legényt, hogy az eszméletlenül esett össze. Azonnal gondos ápolás alá vették és a verekedők ellen súlyos testi sértés miatt megtették a feljelentést. Tegnapi azonban a szerencsétlen legény belehalt sebébe s így

a vereségek ellen a helybeli kir. ügyészség emelt vádat, még pedig gyilkosság büntetésért. A vizsgáló és boncolás megejtése végett Isó János dr. törvényszéki orvos Hoffmann József vizsgálóbíróval Földesre utazott.

— **Naponta friss sonka** Máyer Jenő fűszer- és csomagoló üzletében.

— **Csavargó színész.** Schmidt Antal Bajára való színész, azelőtt mintegy két évvel még a vidéki színpadok ismert alakja volt. Két évvel azelőtt azonban az a tragikus dolog történt meg vele, hogy megsiketült. Így nem lévén alkalmas a színi pályára egy ideig meglevő kis vagyonából éldegélt, mióta pedig ez is elfogyott, szerte csavargó és szép hazába. Mivel pedig az élet színpadán a régi színész nemcsak a csavargó szerepét játssza, hanem igen gyakran az egyes községekben a család szerepében is fellép: a bajai polgármester tegnap megkereste Hajdúmegye és Debrecen város törvényhatóságát, hogy Schmidt Antal, ha területükre is ellátogat vendégszereplésre, tartóztatassék le és tisztelettel illelősségi helyére.

— **Elfogott tolvajszöveget.** Egy parasztférfi és két lány tegnap délután sorra jarták a debreceni üzleteket. Mindenhol sorra nézték az elbűk tett árukat, de vásárolni sehol sem akartak. Ez két kereskedő segédnek feltűnt, rendőrt hívtak és figyelmébe ajánlották a három nőt. A rendőr szemmel tartotta őket, majd megfigyelései után jelentést tett a központon, a hol azonban megindították ellenük az eljárást. A nyomozás során kitudt, hogy nevezettek Dankó Péterné, Szabó Borbála és Osbó János fogházisai, Debrecenből kitiltott egyének s hogy Stein László Dégenfeld téri, Kontsek Kornél Kossuth utcai és Klein Sámuel Simonffy utcai üzletéből mintegy 70 korona értékű árut lopkodtak össze. A lopott holmikat Fekete Sára a „Debrecen” szálló szobaasszonyánál rejtették el, egyben megbízták Kordován Péter hetest, hogy a lopott tárgyakat Törös János címére Nagykállóba küldje. A megejtett házkutatás alkalmával azonban az összelopkodott áruk megkerültek, a diszes társaságot pedig a rendőrség letartóztatá.

— **Kézrekerült betörő.** A budapesti rendőrég átiratára tegnap Debrecenben letartóztaták Bilkei Sándor rovott multu betörőt. Megmotoztatásakor rengeteg ékszert találtak nála. Mivel pedig a Rose féle kirkat kirablásakor Debrecenbe tartózkodott, valószínűnek tartják, hogy a Rose cég 90 darab arany gyűrűjét is 6 lopta el. A vizsgálatot erélyesen folytatják Bilkei Sándor ellen.

— **Megtámadott oszondőr.** A közeli Bószorményben Fazekas Sándor, Tóth Gábor és Kocsis Mihály parasztleányok éjjel tájban kurjongatva, dalogtatva mentek végig a város egyik utcáján. Az éjjeli oszondőröket Kovács János oszondőr és Szabó Imre rendőr oszondőre intették, mire a három leány megtámadta őket. Támadásuk leginkább a oszondőre irányult, a kit le akartak tegyverezni. Fazekas Sándor megragadta a oszondőre fegyverét s a szizma szájából kihuzott disznócsőrrel meg akarta szurni. A oszondőr erre visszaugrott s szuronyával átadta Fazekas bal combját. Ezt látva a többiek futásnak eredtek, de nem sokára elfogták őket. Hogy jogosan használta e a oszondőr fegyverét, s hogy mennyiben voltak a leányok hibásak, azt a megindítandó vizsgálat van hivatva kideríteni.

— **Kiselejtezett, játék háztartási és aján-dék tárgyak igen olcsón beszerezhető** Mentze Henrik áruházában Kossuth utca 4 szám

609-x-4

— **Alföldy Károly és fia** tánciskolájában a második tanfolyam december hó 10 én kezdődik. Beiratások elfogadtnak bármely időben Péterfia-utca 2. szám. Telefon szám 510. 636-4-1.

— **Ezüst sarkantyúk!** gyönyörű szép kivitelben, mesés olcsóárban kaphatók Szóke Dániel arany és ezüst művesnél. Al-landóan 12 pár készletben. Üzletelhelyiség Csapó utca 30. Deák ház. 627-10-4.

— **Már a napokban megkezdődik a nagy karácsonyi vásár** Mentze Henrik áruházában, Kossuth u. 4. szám 626 x-4.

TÁVIRATOK

Udvari ebéd.

Budapest, december 5. A király szerdán adja az első udvari ebédet, melyre a kormány, a Ház elnöksége és több képviselő hivatalos.

A delegációk albizottságának ülése.

Budapest, december 5. Tegnap délután a magyar és az osztrák delegációk költségvetési albizottságai tartották ülését. Az osztrák delegációban báró Aehrenthal külügyminiszter mondta az beszédét, melyet általában szimpátiával fogadtak. Az beszéd szokatlanul rövid, de formájában, hangjában határozott. Jellemző az az optimizmus, mellyel az új külügyminiszter a külpolitikai helyzetet megítélte. Némelyek tulajdonosnak tartották ezt és Aehrenthal ismételtén felszólalva, hivatkozott információira, a melyek jogot adnak neki arra, hogy ne nézze aggodalommal se a monarchia, se Európa nemzetközi viszonyait. Megemlékezően a szerb vámháboru kérdéséről, oly kijelentéseket tett, melyek nagyban hozzá fognak járulni az elője által olyannyira összebonyolított kérdések tisztázásához. Azt kívánja Szerbiától, hogy régebbi ígéreteit precizen meghatározva fejtsék ki. Ez által alkalmas nyílik ismét Szerbiának arra, hogy a megszakadt tárgyalások fonálát újból felvegye és az egész dolgot elől kezdve, a monarchiához való gazdasági viszonyát ismét normálissá alakítsa. — Az a tisztességtudó hang, melyen a nagy monarchia külügyminisztere a kisebb ellenfelét megbecsülte, talán jóvá tudja tenni elődjének emlékezetes provokáló nyilatkozatait és lehetővé teszi azt, hogy ott fogjunk hozzá a megbékéléshez, hol már egyszer majdhogy nem találkoztunk. A magyar delegációban a hadügyi albizottság megállapodásra jutott a katonai szállítások ügyében. Hosszas vita és főképen Szerényi államtitkár felvilágosító előterjesztései után tudomásul vették, a szállítások dolgában a hadügyminiszteriummal kötött egyezségeket. A hadügyminiszteri válaszok tárgyalását holnap folytatják.

Szerb nagykövetek változása.

Belgrád, december 5. A szerb kormány Vuics követet visszahívta állásáról és berlini nagykövetté nevezte ki. Bécsben utóda Szimics Konstantinápolyi követ lesz.

A belügyminiszter és a nemzeti ségek.

Budapest, december 5. A nemzetiségi képviselők gróf Andrássy Gyula multkori nagyjelentőségű és messze kiható beszédére, manifesztumban szándékoznak válaszolni, melyben — mint hírlik — éles kritika alá veszik a koalíció velük szemben tanusított magatartását.

Törvénykezés.

— **§ Váltóhamisító asszony.** A mult év végén özv. Bónis Péterné nánási téglavetőné 103 koronás váltót számítottatott le az Alföldi takarékpénztárban. Mikor a váltó lejárt, Szabó Sándor elfogadó és Zöld Józsefné forgató, nem ismerték el sajátjuknak a váltón levő aláírást. Bónisné ezért magánokirat hamisításért került a törvényszék elé s a mai tárgyaláson beigazolódást is nyert az a tény, hogy a váltón levő aláírást Bónisné hamisította. Az ítéletet csak délután fogják kihirdetni.

— **§ Tolvaj és orgazdák.** Ma délelőtt ítélkezett a debreceni kir. törvényszék Antal Károly és társai felett. Antal ez év elején több fehérneműt lopkodott össze, a tárgyakat pedig Nagy Lajos és Barna Lidiának adta el potom áron. A törvényszék ezért Antalt 8 hónapi börtönre, Nagyot 8 napi és Barna Lidit 2 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **§ Megkéselt kömüves.** Szikszay Pál 18 éves ruhanc ez év tavaszán Baesó János korcsmájában mulatott. Mulatás közben összeveszett Szijgyártó Sándor kömüves ségeddel s a verekedés hevében oly szerencsétlenül szurta meg Szijgyártót, hogy az egész életére munkaképtelenné lett. Ma tárgyalták ezt az ügyet, de mivel a beidézett tanúk nem jelentek meg, a tárgyalás folytatását délutánra tűzték ki.

— **§ A csaposlegény büne.** Hauer Bertalan, az „Angol Királyné” szálloda tulajdonosánál szolgált Zeller Ferenc csaposlegény. A jó borok, pezsgők rossz utra csabították s szökből pár üveggel ellopt. A törvényszék ma vette tárgyalás alá ez ügyet, de mivel Hauer a csaposlegény megbüntetését nem kívánta, az eljárást be- szüntették.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 5. A képviselőház mai ülést alig ötven képviselő jelenlétében nyitotta meg Jusih Gyula elnök, később azonban egymásután tödultak a képviselők. A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf, Kossuth Ferenc, Polónyi Géza és Zichy Aladár gróf. A mult ülés jegyzőkönyvét Hamersberg jegyző olvasta fel, majd az elnöki jelentések után az interpellációs könyvet olvasták fel. Ujabbban interpellációkat jelentettek be: Uray Imre egy vashid ügyében a kereskedelmi miniszterhez és Henc Károly az Uránia színházban műsoron levő „Róndnek muszáj lenni”, című szindarabban előforduló történelmi hazugságok miatt.

Balaghy Ernő kéri a házat, hogy az interpellációkra már egy órákor térjenek át, mivel már hét interpelláció van bejegyezve.

Vlád Aurél személyes megtámadtatás címen szól és tagadja, hogy 6 Bécsesél összeköttetésben állana. Rágalom az, hogy 6 akár Bécsesél, akár más irányban pak-tálna.

Polónyi Géza tudomásul veszi Vlád védekezését.

Iaviga Nándor tót nemzetiségi képviselő, akit a Házban való megjelenésakor ab-cugolással fogadtak, szintén személyes megtámadtatása címen kér szót. Hosszan bizonygatja ártatlanságát s alávaló rágalomnak minősíti azt a róla szóló hírt, miatha 6 a büntetés elől Amerikába akarna szökní. El-

íthetik akármilyen rabságra, akár halálra is, kitölti büntetését, de az elől meg nem szokik.

A képviselők zajos nyugtalansággal hallgatják Jurigát, akit többször félbeszakítanak ellenmondásokkal.

Polónyi Géza válaszol Jurigának. Krokodilkönyveknek mondja Juriga beszédét és kéri a Házat, hogy legjobb belátásuk szerint tegyenek.

Az elnöki széklet Rakovszky István alnök foglalja el.

Kálosi József, a mentelmi bizottság elnöke referálja Juriga Nándor mentelmi ügyét, majd felolvassa a bizottság határozatát, amely szerint Juriga mentelmi jogának lázítás miatt való felfüggesztését javasolja a bizottság a Háznak.

Zboray Miklós helytelennek tartja a bizottság javaslatát. Egy szolgabíró egyoldalu jelentése és egy jogerőre nem emelkedett ítélet alapján nem szabad a Háznak kiadni Jurigát. Ne nézze a Ház Jurigát, hanem gondoljon a nemzeti küzdelemre, akkor milyen üldözésnek voltak kitéve a képviselők a darabantok részéről. Maga a jelenlegi igazságügyminiszter ellen király-sértés miatt folyt az eljárás és az 5 kiadást is kérte az ügyészség. Ő a maga részéről nem járul hozzá a mentelmi bizottság javaslatához.

Polónyi Géza izgatottan állott fel és kéri a Házat, fogadják el a bizottság javaslatát.

A képviselők felugrálának helyeikről, óriási zaj, vaskos kifejezéseket röptenek egymás felé a képviselők, kik közül az elnök többet a nevére szólított meg.

Zboray Miklós ismételtén kéri, ne adják ki Jurigát, mert arra komoly alap nincs és ez nem látszanék másnak, mint politikai zaklatásnak. Ha büntös Juriga, amint hogy az is, ám adják ki majd akkor, ha az ítélet jogerős lesz, de előre nem ne adják ki.

Kálosi elnök a Ház kívánságára felolvassa a szolgabírói jelentést és a bírói megkeresést.

Olay Lajos beszélt azután. Ebben az országban mindenkinek magyarnak kell lennie. Még ha nem volna törvényes is ez a kiadás, Jurigát akkor is ki kellene adni, mert hazá és nemzet ellen lázított, izgatott és az ország érdeke mindenek felett áll.

Olay beszéde alatt többen zajosan elmentmondanak.

Vázsonyi Vilmos hallatlannak mondja, hogy a bíróság a végleges határozat előtt kiadását kéri egy képviselőnek. Ilyet magyar bíróságnak kérnie nem lett volna szabad, mert ez az eljárás törvénytelen. Mind-egy, hogy ki az a képviselő, akitől szó van, de törvénytelenül maga a törvényhozás nem járhat el. Ebből precedenst alkotni nem szabad. (Óriási zaj, kiabálás: Rendre! Ki kell adni a hazasrúlót!)

Polónyi Géza nem hitte, hogy a mentelmi bizottság javaslata ilyen hosszú és heves vitára ad alkalmat. Egy lázító képviselő ügyénél a költségvetés tárgyalása sokkal fontosabb. Kéri azért a Házat, hogy Juriga mentelmi ügyét vegyék le a napi-rendről és folytassák a kereskedelmi tárcs költségvetésének tárgyalását.

Ház az igazságügyminiszter halasztási indítványát elfogadja, majd áttérnek a költségvetés tárgyalására.

Lapunk zártakor az ülés még folyik.

A király Budapesten.

Budapest, december 3. Ma már véglegesen megállapították a király budapesti időzésének idejét. E szerint a király december 20-ig marad a magyar fővárosban, azután visszautazik az egész udvarral Bécsbe.

Közgazdaság.

A debrecen-nagykárolyi vasúti összekötés. A Debreceni Kereskedelmi Iparkamara közgyűlése magáévá téve a kamara közös bizottsága javaslatát, felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez egy délelőtti fél 10-10 óra között Debrecenből Nagykaroly felé induló személyvonat beállítását iránt, mely a debreceni piacra negy számban érkező szármarmegyei kereskedőket kellő időben visszazáratlítani. Ennek a vonatnak további hivatása lenne a szilvársági vasúthoz csatlakozást teremteni, melylyel Debrecennek idáig csak egy, — éjjeli csatlakozása van.

Köbányai sertésvásár. 1906. december hónap 5. napján. Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: (Fiatall nehéz (páronként 320 kilon felül) 121-122 fillér, fiatal közép (páronként 251-320 klg.) 122-123 fillér, könnyű (páronként 250 klg.) 123-125 fillérig. Sertésleltetés: 1906. december hónap 2. napján volt készlet 24853 darab sertés, 3-an felhajtott —, 3-an elszállított 575 darab sertés, 4-ére marad készlet 24278 darab sertés. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Városi Színház.

Bérlet 56. sz. (B) Bérlet 56. sz. (B)

Debrecen, szerda, 1906. évi december hó 5-én:

FENYVÉSI EMIL a Víg-színház művészenek első fellépte:

Az államtitkár ur.

Vígjáték 3 felvonásban. Rendező: Szakács A.

SZEMÉLYEK:

Della Mára, államtitkár a belügyminiszteriumban Fenyvesi E. m. v. Bouquet — — — — — Békés Gyula. Lambertin — — — — — Deési Alfréd. Lardilac — — — — — Bérei Ernő. Liegeois — — — — — Vadász Lajos. Chalardon — — — — — Sarkadi Vilmos. Bunel, hivatalosolga — Szabó Gyula. Gentil — — — — — Magasházy J. Mariollané, Lamberlin anyósa — — — — — Ardsi Ida. Lamberlin felesége — — — — — Szabó Irma. Mariollané leánya — — — — — Hahnel Aranka. Történik a mi időkben. Az első felvonás Párisban Lambertinnél; a második a miniszteriumban; a harmadik a chateaufieuxi alprefekturán.

Holnap, esütörtökön, december hó 6-án:

Fenyvesi Emil második vendégfellépte:

TRILBY

Színművekkkel és táncszal 4 felvonásban.

Köszvény!

ellen ezernél sbb kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelí jetegeinek a h res 476-x-9.

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyssort. 1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f. 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétel.

Egyedüli készítő

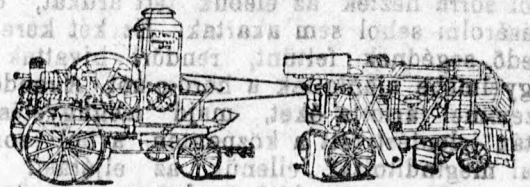
Grósz Nagy Ferenc
gyógysszerész
DEBRECZEN.

CSUZ.

CSAK AZ EREDETI

„PLEWA” motorok és locomobillók

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemerőt malom és gazdasági célokra. Tartósságuk egy emberéletre van kiszámítva. Fogyasztás 2-3 filléryi nyersolaj, benzín vagy szivogáz löerő és óránként. Árjegyzék és költségvetés ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Cim: **Dénes B.**

motorspecialista.

Budapest, V. Lipótkörút 15. szám

Kérem a címet pontosan feljegyezni és megőrizni

Gyárosok kereskedők, iparosok részére szük-séges klisék előállítását előállítja

Hajnal Gyula

Debrecen, Piac-u 9
A klisék nyomó képes-ségéért jótállás vállal-tatlik. — Telefon 412.

Serravalle

Kina-bora vassal.

Ersőtőszeg gyöngölkedők, vérszegények és lábado-sók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: I. Serravalle-nál

Triest-Baroola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. 0. 2 K. 60 fill. 121-20-5

Örömmel és köszönettel

nyen értesitem a használó bajban szenvedőket, hogy mi módon szabadultam meg a hószádmás asthma, köhögés, tüdő-és torokbajtól, valamint az imatársaságtól, és azóta élevidor és egész egészséges vagyok

545-3-3.

Pella János

Brünn, Morvaország, Hofgasse 2/a.

KITÜNO MINŐSÉGŰ
pörkölt

Kávé

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan naponta friss pörkölés

kapható 488-50-15

Félegyházi János

motorüzemű kávé pörkölésében

Piac- és Miklós-utca sark.

Megérkeztek az új

Őszi és Téli Ruha és Kosztüm Szövetek

Bosznay J. és Társa

divatruhában, 294-x-116

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám

Ha köszvényben, reumában, ischiásban szenved, vegyen egy üveg 556-66-3.

Dr. Fleisch-féle köszvény szeszt,

mely csuzi, köszvény, reuma, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és dagadtakat biztosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető. Kapható **Dr. Fleisch E. N. Magyar korona** gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám. — Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelkezésénél már bérmentve utánvétel nélkül.

Megnagyobbított

divatraktárunkra.

gyönyörű választékban érkeztek az őszi és téli idény legszebb ujdonságai:

Női ruha és kosztüm szövetek. Fekete és színes ruha sejmek

Lijoni divat-sejmek színházi bluzokra

Csipke és sel, em Esarpok jutányos, szabott árakhoz

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruháza. Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 482 x-48.

Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete

Csapó utca 1 szám. Piac utca 14. (sarak) Hajdu ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. Minden évtársulat 5 évre alakul.

Egy törzsbetét 50 fill. mely hetenként avagy havonként fizetendő

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik.

Az eddigi tagok száma 430 kik 3170 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 82,420 korona vagyis 412,100 korona befizetésnek felel meg, egy évtársulat tartamára.

Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglaltatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő.

Betétkönyvek a mai naptól kezdve 9-11-ig délután pedig 3-5-ig intézetünk helyiségében a jelentkezők részére kiadtnak.

Dr Szöllös Dezső,

Kozma László.

Thieszen Arthur.

jogtanácsos.

elnök.

ügyv. igazgató.

Globin

a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun. részvénytárs. Lipose és Eger.

Oh jaj!

Megfojt ez az át között köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nador” gyógyszerlár

BUDAPEST,

VI., Váci-körút 17.

Eljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, Steiner Manó Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferencz, Szilcz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

A szépség egyik főkölléke a szép arcbor.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FOLDES-féle

MARGIT-CRÈME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crème egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyt öltöt nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudot K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcvizi 1 Kor.

Készít: Földes Kelemen gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Hamisítványoktól óvakodjunk.

Utánkövetői óvakodjunk.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendőek.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jó forgalmu hentes és mézszáros üzlet; teljes felszereléssel bérbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasúti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Gyors privát kölcsön

100.000 korona áll rendelkezésemre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok a más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselői amortizációs kölcsönökre. Utólagos díjazás. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Fenyő L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle

nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükséges klischéket készít Hajnal Gyula Debrecen Piac u. 9. sz. Telefon szám 412.

Népdalokat

zongorán, cigányos modorban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cim a kiadóhivatalban.

Egy használt

de jókarban levő uri gyermekocsi jutányos áron megvételre kerestetik. Ajánlatokat kérek a lap kiadóhivatalába.

Butorozott szobát

Piac-utca közelében azonnalra keresek. Cím a kiadóban.

Csakvs valódi „Verge“

egészségi papírból készült nicotin mentes cigaretta hüvelyeket használjunk, egydülű főnaktár a Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert u. 14. 100 db. „Tiszti“ hüvely 10. „Rákóczy“ 12. „Ambre“ 12. „King“ 8. „Progress“ 10. „Riz Abadi“ 14. „Jogot“ hüvely 12. Anti nicotin fadóbozba 18. 250 drb. Anti nicotin fa dobozba 0. töltő 6 krajcár: 622-15-1

Egy fiatal

törekvő kereskedő segéd ki rőtös rövidáru és divatáru szakmákat érti, szolid fizetéssel alkalmazni szeretne. Cim a kiadó hivatalban.

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cim a kiadó hivatalban.

Ajánlott

levelekhez szükséges postakönyv féltáron kapható a kiadó hivatalban.

Mielőtt karácsonyi

ujévi s bármely alkalmi ajándékot vásárolna bárki is el ne mulassza megtekinteni a Harmathy Pál könyvkereskedését Fűvészkert u. 14. hol még soha nem létezett leszállított árak mellett, óriási könyvvásár van. — Karácsonyi, ujévi s minden alkalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, zsolttárak, imakönyvek, gyermek mese, képes és ifjúsági könyvek, emlékek, levelezőlap és bélyeg albumok, fényes díszkötésbe soha nem létezett árleszállítással szereshetők be. Könyvjegyzék ingyen. 624-15-1

Storm-Slipper!

Hó-cipő!

Figyeljen erre a

védjegyre.

sak a „Boston Rubber Shoe Company“ cégől — Bostonból — véve könnyűek, divatosak és tartósak.

Kaphatók: Debrecenben Kálvi Lipót, Fekete Jakab, Fried Henrik, Schwartz B. utód. és Fenyő Sándor urak üzletében.

Főraktár Ausztria — Magyarország részére

Wellisch, Frankl & Co.

Wien, I., Fleischmarkt 12-14.

601-6-1.

Debreceni Leszámoló Bank

mint szövetkezet

1907. évi január hó 1-én kezdi meg működését,

Célja: Egyrészt a befizetett apró tőkék gyümölcsöző elhelyezése másrészt tagjai részére könnyen visszafizethető olcsó kölcsönök nyújtása.

Tagja lehet mindenki, a ki legalább heti 40 fillér befizetésére kötelezi magát.

Minden tag annyiszor 100 korona kölcsönt vehet igénybe a hány 40 filléres heti betétet jegyez

Minden 100 korona kölcsön heti 40 fillérréven visszafizethető, melyben már a kamat is bebefoglaltatik, tehát külön kamatot fizetni nem kell.

Vidéki tagok részére szövetkezetünk a heti részletek bérmentes beküldésére pósi befizetési lapokat ad

A Debreceni Leszámoló Bank hivatalos helyisége 1906. december havától kezdve Debrecen, Piac utca 49. számú házban, a Főpostával szemben, a földszinten lesz.

Tagul lehet jelentkezni alulírott igazgatóság bármely tagjánál, valamint a következő üzletekben.

Mayer Jenő fűszerkereskedésében (Piac-ú és Széchenyi-utca sarkán.)

Váray József fűszerkereskedésében (Piac u és Simonffy-utca sarkán.)

Fisch Testvérek jáékkereskedésében (Piac utca 40.)

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Spitz Lipót,
ügyvéd jogtanácsos

Szele György,
ev. ref. lelkész, elnök

Fürot Ödön,
nagykereskedő, alelnök

Bárany Mór gézmalomtulajdonos
Dr. Csikos Sándor orvos
Falk Armin kefégyáros
Fisch Samu kereskedő
Gebauer Károly gyáros
Dr. Kenyeres Elek orvos
Kenyeres Károly földbírókos
Magyarossy Ferenc dohánybevéltési felügyelő

Mayer Jenő kereskedő
Ronesik Lajos városi főszámvevő
Sziuk István szikvizgyáros
Szóke Sándor földbírókos
Dr. Tóby Elek városi jegyző
Tóth István építész
Váray József kereskedő

Tulipán-Padlófénymáz
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz** tartós, rögtönszáradó és tűkőrfényű gyönyörű zománcszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz** vizel mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz** tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz** minden nagyobb fűszerkereskedésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklary Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kőolajgyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.